

भारतीय पृथिव विज्ञान मंत्रालय, भारतीय हवामान शास्त्र विभाग आणि
डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली सहयोगीत

— ग्रामिण कृषि मौसम सेवा प्रकल्प —

उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे ता. कुडाळ, जि. सिंधुदुर्ग
हवामान पूर्वानुमान कृषि सल्ला पत्रक - सिंधुदुर्ग
कालावधी (दिनांक २६.०६.२०१९ ते ३१.०६.२०१९)

अंक ६०/२०१९							दिनांक २६.०६.२०१९			कालावधी ५ दिवस				
मागील आठवड्यातील हवामान घटकांची प्रत्यक्ष नोंद (२०/०६/२०१९ ते २६/०६/२०१९ पर्यंत)							हवामान घटक			पूढील पाच दिवसांचे हवामान घटकांचे पूर्वानुमान (वैधता २६/०६/२०१९ ते ३१/०६/२०१९ पर्यंत)				
२०/०६	२१/०६	२२/०६	२३/०६	२४/०६	२५/०६	२६/०६	दिनांक		२७/०६	२८/०६	२९/०६	३०/०६	३१/०६	
१६.६	३.०	१०.८	५१.९	११६.९	६९.८	४०.२	पाऊस (मि. मी)		७०	६०	४५	४७	३५	
३१.०	३२.०	३२.०	३२.०	३०.०	२८.०	२८.०	कमाल तापमान (अं. से)		२९	२९	३०	३०	३०	
२४.०	२४.०	२४.०	२४.०	२३.०	२३.०	२३.५	किमान तापमान (अं. से)		२३	२४	२४	२४	२४	
ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	निरभ्र	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	सकाळ	मेघाच्छादन (ऑक्ट.)	८	८	८	७	५	
ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	दुपार		८	८	८	७	५	
९३	९२	८४	९३	९६	९५	९३	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)		९२	९२	९१	९०	८९	
७२	७२	६६	९२	९२	९२	९२	दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)		८५	८७	८३	८०	७७	
०.२	२.१	२.८	३.७	१.६	०.३	०.३	वा-याचा वेग (कि.मी/तास)		०१६	०१६	०१४	०१६	०१६	
स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	सकाळ	वा-याची दिशा	पश्चिमे	पश्चिमे	पश्चिमे	पश्चिमे	पश्चिमे	
दक्षिणे	दक्षिणे	पश्चिमे	दक्षिणे	पश्चिमे	दक्षिणे	दक्षिणे	दुपार		कडून	कडून	कडून	कडून	कडून	
मागील वर्षातील (२०१८) पर्जन्य (मि. मी)			१/०१/२०१९ पासूनचे पर्जन्य (मि. मी)			१/०६/२०१९ पासूनचे पर्जन्य (मि. मी)			मागील आठवड्यातील पर्जन्य (मि.मी)					
३२६९.२			२०३४.६			२०३४.६			३०९.२					

पूढील ५ दिवसांच्या हवामानाची सामान्य स्थिती: येत्या ५ दिवसात जिल्ह्यात मुसळधार पाऊस पडण्याची शक्यता आहे.

हवामान पूर्वानुमान कृषि सल्ला

पिकाचे नाव	पिकाची अवस्था	कृषि सल्ला
भात	रोप	ज्या ठिकाणी भाताची लावणी पूर्ण होऊन जास्त दिवस झालेले आहेत अशा ठिकाणी पाण्याची पातळी योग्य राहिल याची दक्षता घ्यावी. काही ठिकाणी भाताच्या पुर्नलागवडीनंतर एक महिना झालेले पीक कमाल फुटवे येण्याच्या अवस्थेत असल्याने नत्र खताचा दुसरा हप्ता प्रति गूंठा ८७० ग्रम यूरियाच्या स्वरूपात द्यावा. तत्पूर्वी भात खाचरातील तणांची बेणणी करावी व शेतातील पाणी काढून टाकावे. खत दिल्यानंतर पाणी बांधून घ्यावे. तसेच भात पीकाचे किड, रोग इ. साठी सतत निरीक्षण करावे. भातावर करपा रोगाचा प्रादुर्भाव आढळून आल्यास आवश्यकतेनुसार ट्रायसायक्लॅझोल १० ग्रम किंवा आयसोप्रोथिऑलेन १० मिलि प्रति १० लि. पाण्यातून फवारावे. पाणी निचरणा-या शेतात तणांचा उपद्रव कमी करण्यासाठी ब्युटॅक्लोर तणनाशकाचा प्रती गूंठा ३० मिलि ५० ई.सी. ब्युटॅक्लोर ६लिटर पाणी याप्रमाणात लागवडीनंतर ४ दिवसांनी मागे सरत फवारावे. तणनाशक वापरानंतर शेतातील पाणी बांधून ठेवावे. पाऊसाची ऊघडीप पाहूनच तणनाशक फवारावे. भात खाचरात मोठ्या प्रमाणात पाणी साचून राहिल्यास अतिरीक्त पाण्याचा निचरा करावा.
नागली	रोप	नागलीच्या रोपवाटीकेतील रोपे १५ दिवसांची झाली असल्यास रोपवाटीकेमधील तणांची बेणणी करून युरिया या नत्रयुक्त खताचा गूंठ्यास १ किलो या प्रमाणे वापर करावा. तसेच लागवड करावयाच्या ठिकाणी ऊतारास आडवी पूर्व मशागत करावी. नागली ठोंबाच्या छिद्रात ८७० ग्रम युरिया व २.५ किलो सिंगल सुपर फॉस्फेट प्रती गूंठा क्षेत्र याप्रमाणे खताची मात्रा द्यावी.
भुईमुग	पेरणी	भुईमुगाची पेरणी राहिली असल्यास ती लवकरात लवकर पूर्ण करावी. भुईमुगातील तणांचा उपद्रव कमी करण्यासाठी ब्युटॅक्लोर अथवा ऑक्सीडायझॉल या तणनाशकाची प्रती हेक्टरी १.५ किंवा ०.५ किलोग्रम क्रियाशील घटकाची ५०० ते ६०० लिटर पाण्यातून फवारणी करावी. पाऊसाची ऊघडीप पाहूनच तणनाशक फवारावे. पेरणीनंतर २० दिवसांनी बेणणी करावी. भुईमुग पिकात मोठ्या प्रमाणात पाणी साचून राहिल्यास अतिरीक्त पाण्याचा निचरा करावा.
आंबा	-	आंबा पिकात खताची मात्रा देऊन झालेली असल्यास नियमित फळधारणेसाठी कलमाना १५ जून ते ३१ ऑगस्ट या दरम्यान १० वर्षावरील कलमाना पॅक्लोब्युट्राझॉल द्यावे. पॅक्लोब्युट्राझॉल हे झाडाच्या आकारमानानुसार व पसारा मोजून द्यावयाचे असल्याने झाडाचा पूर्व-पश्चिम व दक्षिण-उत्तर पसा-याचा व्याज मोजावा. उदा- पूर्व-पश्चिम ५ मिटर व दक्षिण-उत्तर व्यास ३ मिटर म्हणजे सरासरी व्यास ४ मिटर होईल. २३% पॅक्लोब्युट्राझॉल घटक असलेल्या रसायनातून द्यावयाचे असल्याने प्रती मिटर व्यासास ३ मिलि प्रमाणे १२ मिलि कल्टार द्यावे. प्रत्येक झाडाला पॅक्लोब्युट्राझॉलची मात्रा घेऊन ३ ते ६ लिटर पाण्यात मिश्रण तयार करावे व खताच्या रिंगेच्या आतल्या बाजूस १५ सेमी खोलीचे २५ ते ३० खड्डे खणावे प्रत्येक खड्ड्यात १०० मिली याप्रमाणात पॅक्लोब्युट्राझॉल ओतावे आणि खड्डे बजवून घ्यावेत. पॅक्लोब्युट्राझॉल देण्यापूर्वी व नंतर झाडाभोवती असलेले गवत काढून घ्यावे. तसेच जमिनीत प्रसा ओलावा असेल याची खात्री करावी व पाऊसाची ऊघडीप बघून पॅक्लोब्युट्राझॉल द्यावे. काही ठिकाणी पाऊसाने ऊघडीप दिल्यास व आंब्यामध्ये नवीन पालवी आली असल्यास त्या पालवीचे तडूडे, शेंडा पोखरणारी अळी, पाने खाणारी अळी आणि मिजमाशीपासून आवश्यकतेनुसार संरक्षण करावे. त्यासाठी २५% प्रवाही डायमिथोपेट १२ मिली किंवा ३६% प्रवाही मोनोक्रोटोफॉस ११ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची ऊघडीप पाहून फवारणी करावी.
काजू	-	काजूवर खोडकिडा (रोठा) या किडिचा प्रादुर्भाव आढळून आल्यास १५ मि.मी. पटाशिच्या सहाय्याने प्रादुर्भित साल काढून झाडातील रोठ्याला बाहेर काढून मारून टाकावे व तो भाग २०% प्रवाही क्लोरोपायरीफॉस ५० मी.लि. १० लिटर पाण्यामध्ये मिसळून चांगला भिजवावा. काजूमध्ये काढणीनंतर जुन्या व रोगट फांद्या कापून त्या ठिकाणी १% बोर्डोमिश्रण लावावे.
काजू, नारळ, सुपारी व चिकू	-	नारळावरील पानावरील ठिपके, सुपारीवरील फळगळ या रोगांच्या नियंत्रणासाठी बागेमध्ये १ टक्का बोर्डोमिश्रणाची फवारणी करावी. डॉ. बा.सा.कोकण कृषि विद्यापीठाने शिफारस केल्याप्रमाणे काजू, नारळ, सुपारी व चिकू फळपिकांना खताची मात्रा द्यावी. पाच वर्षांच्या व त्यापुढील नारळाच्या मांडांना ५ घमेली चांगले कुजलेले शेणखत व ३ कि. सिंगल सुपर फॉस्फेट तसेच नत्र व पालाशचा पहिला हप्ता म्हणजेच ७५० ग्रम युरिया व ६६० ग्रम म्युरेट ऑफ पोटॅश या प्रमाणात खते द्यावीत. खते द्यावयाची वेळी जमिनीमध्ये प्रसा ओलावा असल्याची खात्री करावी.

सदर कृषि सल्ला पत्रिका ही डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठाच्या, प्रादेशीक फळ संशोधन केंद्र, वेंगुर्ले व उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे येथील "ग्रामीण कृषि मौसम सेवा" योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशी वरून तयार करून प्रकाशित करण्यात आली.

डॉ. प्रदिप चं. हळदवणेकर
सहयोगी अधिष्ठाता
उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे
ता. कुडाळ, जि. सिंधुदुर्ग

डॉ. बळवंत ना. सावंत
सहयोगी संशोधन संचालक/नोडल ऑफिसर
(ग्रामिण कृषि मौसम सेवा)
प्रा.फ.सं.के. वेंगुर्ले, जि. सिंधुदुर्ग
(०२३६६-२६२२३५, २६२६९३)

डॉ. यशवंत चं. मूठाळ
तांत्रिक अधिकारी
ग्रामिण कृषि मौसम सेवा
उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे
(०२३६२-२४४२३१)